

Den store Gatsby

- funderingsfrågor, diskussion och skrivuppgift

Ämne: Svenska, SVA, SFI

Årskurs: 7-9, Gym, Vux

Lektionstyp: reflektion, diskussion och skrivövning

Lektionsåtgång: 2-6

Introduktion

Titta på bokens framsida.

Vad föreställer den?

Läs baksidestexten.

Prata om vad ni tror kommer att hända i boken.

Kanske känner några till berättelsen sedan tidigare, prata tillsammans om vad den handlar om.

Berättelsen utspelar sig under 1920-talet.

Vad vet ni om den perioden?

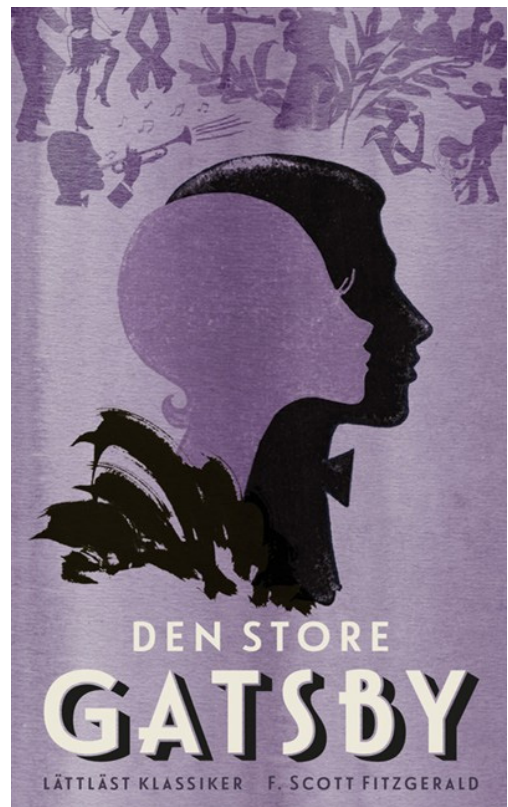
Den store Gatsby berättas genom Nick.

Prata om det innan, vad det ger för konsekvenser att använda en så tydlig berättare, vi förstår i takt med att berättaren förstår.

Den store Gatsby filmatiserades 2013, i regi av Baz Luhrmann, med Leonardo DiCaprio i rollen som Gatsby.

Funderingsfrågor

Frågorna kan användas som en kontroll av att man har förstått det man har läst. För många frågor kan störa läsningen, en del frågor passar bra ensamma som en mer fördjupande uppgift. Använd dem efter eget huvud och lust.



MTM:s skolwebb

mtm.se/skola

Rika människor, sidorna 5-19

- Vad får du reda på om Nick som berättar den här historien?
- Beskriv Daisy.
- Vad tror ni kommer att hända? Prata om det två och två, tillsammans i gruppen. Skriv ned lite kort vad ni tror kommer att hända.

Älskarinnan, sidorna 20-27

- Vem är Myrtle Wilson?
- Vad vet Catherine om Gatsby?

Festerna, sidorna 28-40

- Varför har Gatsby festerna, tror du?

Möten och minnen, sidorna 41-52

- Vad vill Gatsby att Nick ska göra?

Tebjudningen, sidorna 53-65

- Hur kan man märka att Gatsby är nervös?
- Varför tror Daisy att Gatsby har bjudit henne på te?

Vem är Gatsby?, sidorna 66-74

- Vad tycker Tom om Gatsby?
- Vad hoppas Gatsby på?

Sommarens hetaste dag, sidorna 75-85

- Varför har Gatsby nytt tjänstefolk?
- Är Tom arg?
- Är Wilson sjuk?

En eftermiddag på Manhattan, sidorna 86-93

- Kommer Daisy att lämna Tom, tror du?

Olyckan, sidorna 94-105

- Hur dog Myrtle?

Frukosten, sidorna 106-111

- Varför blev Gatsby intresserad av Daisy?

Den gula bilen, sidorna 112-113

- Vad tror Wilson om Gatsby?

Begravningen, sidorna 114-119

- Hur dog Gatsby?
- Vilka kommer till begravningen?

Det gröna ljuset, sidorna 120-123

- Vad tycker Nick om Tom och Daisy nu?

Diskutera och skriv

- Återknyt till det ni skrev efter att ha läst det första kapitlet.

Blev det som ni trodde?

Hur kan det komma sig att ni hade rätt i det ni gissade rätt?

- Hur ser de olika personerna i berättelsen på kärlek?

Vad är kärlek för dem?

Med hjälp av det du läst, beskriv vad Tom, Daisy och Gatsby menar med kärlek.

Prata om det tillsammans, skriv sedan en kort text var och en.

- Det finns en idé, en myt, om att USA är landet där var och en kan skapa sitt liv hur han eller hon vill.

Hur går det för personerna i den här berättelsen?

Stämmer den idén för dem?

Högläsning

Som originaltext har vi använt Den store Gatsby, utgiven av Bonnier Pocket, tryckt 2013.

Nick på fest hos Gatsby, sidorna 48-51

Läs från Nu dansade man på segelduken till och med kan man aldrig vara sig själv.

- Vad får ni veta om Gatsby?
- Hur verkar han som person?
- Är det någon ni skulle vilja lära känna?

Jordan säger:

Och jag tycker om stora tillställningar.

De är så intima.

Vid små tillställningar kan man aldrig vara sig själv.

- Vad kan hon mena med det?

Daisy på te, sidorna 84-90

Läs från Den dag hon skulle komma till och med ett välbefinnande som fyllde rummet.

- Hur kan man märka att Gatsby är nervös?
- Hur tror ni att Daisys tankar går innan hon åker till Nick?
- Vad händer mellan Gatsby och Daisy under tiden som Nick håller sig undan?

Sista meningen, sidorna 182-183

Läs från Och medan jag satt där till och med tillbaka mot det förgångna.

- Vad handlar det här avsnittet om?
- Vad handlar det om konkret?
- Om det skulle vara en text om hur människan är eller hur hennes villkor är, vad säger den då?

Mitt i rummet stod en jättelik soffa och i den låg två unga, vackra kvinnor. Deras vita klänningar rörde sig i vinden. Jag kände genast igen Daisy. Den andra kvinnan hade jag aldrig träffat förut, men jag tyckte ändå att jag kände igen hennes ansikte.

- Nick! Jag blir så lycklig av att se dig, sa Daisy med ett skratt. Du är den människa i hela världen som jag helst vill träffa!

Jag började också skratta. Jag gick fram till Daisy och kysste hennes hand. Hon var lika förtjusande som alltid. Hennes ansikte var både vackert och sorgset.

- Det här är fröken Jordan Baker, sa hon och pekade på sin väninna. Vi ligger här och latar oss. Det är så varmt. Man orkar ingenting.

Jordan Baker, det namnet kände jag igen.

Hon var en berömd golfspelare och hade vunnit flera stora tävlingar.

Jag hade sett bilder på henne i tidningarna. Det var därför jag kände igen hennes ansikte.

- Jag är så stel, sa hon och satte sig upp. Jag har legat på den här soffan alldeles för länge.

Hon var mycket vacker och hade en smal, smidig kropp.

- Nick, jag hörde att du bor i West Egg, sa Jordan. Jag känner en som bor där. Han heter Gatsby.

- Vilken Gatsby? frågade Daisy.

Plötsligt blev hon alldeles blek. Det var som om vi hade pratat om ett spöke.

Jag hann aldrig svara att jag bodde granne med Gatsby. Just då kom en betjänt in i rummet och berättade att middagen var serverad.

Vi gick ut och satte oss på altanen vid det dukade bordet.

Solen höll på att gå ner
men det var fortfarande ljusst.

– Om två veckor är det midsommar,
årets längsta dag, sa Daisy.
Jag brukar alltid längta efter årets längsta dag,
men när den väl kommer har jag redan glömt
vilken dag det är.
Händer inte det er också?

– Vi borde kanske göra något speciellt
på midsommar, gäspade Jordan.

– Ja, vad ska vi hitta på? frågade Daisy.
Vad gör andra människor på årets längsta dag?

Två servitörer la upp mat på våra tallrikar
och fyllde glaset med vin.
Daisy och Jordan fortsatte att prata
om allt möjligt, men det var mest struntprat.
Inget som de sa var särskilt viktigt.
Tom och jag satt tysta.

Telefonen ringde inne i huset.
En av servitörerna gick in för att svara.

Efter en kort stund kom han tillbaka
och viskade något i Toms öra.

Tom reste sig och gick iväg, utan att säga något.
Daisy log stort mot mig.

Det hade börjat skymma,
men de sista solstrålarna lyst upp
hennes livliga ansikte.

– Nick, jag är så glad att du är här, sa hon.
Du ser ut som en ros, en alldeles perfekt ros.
Gör han inte det, Jordan?

Det var inte sant.
Jag har aldrig sett ut som en ros.

Daisy var förtjusande,
men hon pratade alltid en massa strunt.

Plötsligt reste hon sig,
slängde servetten på bordet och gick in i huset.

Jag och Jordan Baker blev ensamma kvar.
Inifrån huset hördes röster.

Det lät nästan som om Tom och Daisy grälade.

– Den där Gatsby som du nämnde förut
är min granne, sa jag till Jordan.

– Tyst, säg ingenting! svarade hon.
Jag vill höra vad som händer där inne.

– Händer det något? frågade jag.

- Tom har en älskarinna som han brukar träffa i New York, förklarade Jordan.

Jag är säker på att det var hon som ringde. Visst är det idiotiskt av henne att ringa hit?

Jag visste inte vad jag skulle svara, jag satt tyst. Men till skillnad från Jordan försökte jag inte tjuvlyssna på grälet.

Efter en stund kom Tom och Daisy tillbaka. Båda verkade vara på dåligt humör.

Vi fortsatte att äta.

Vi fick mer vin och servitörerna tände stearinljus på bordet.

Men ingen kom på något bra att säga.

Plötsligt ringde telefonen igen.

Daisy tittade på Tom och ruskade på huvudet.

- Bry dig inte om att svara, sa Tom till servitören.

När måltiden var över ville Daisy visa mig runt.

Tom och Jordan satt kvar på altanen.

Jag följde Daisy över gräsmattan ner mot vattnet.

Det var nästan mörkt nu.

Längst ut på deras brygga hade en grön lykta tänts.

Daisy verkade upprörd och jag försökte komma på något att prata om.

- Nick, sa Daisy plötsligt.

Vi känner inte varandra så väl, och det var länge sen vi träffades senast.

I vilket fall så har jag inte haft det särskilt bra, och jag är ganska trött på allting.

Jag kom inte på något svar.

Men jag nickade.

- Var är din dotter? frågade jag.

Jag visste att Tom och Daisy hade en liten flicka som måste vara två eller tre år gammal.

- Pammy ligger och sover, svarade Daisy.

Vi har en barnflicka som tar hand om henne.

Vill du veta vad jag sa när Pammy föddes?

Jag nickade. Daisy tittade ut i skymningen.

- Först frågade jag sköterskan om det var en pojke eller en flicka, fortsatte Daisy.